

GASPAR HERNÁNDEZ

Periodista i escriptor

Un món malalt Amb *'El silenci'*, Gaspar Hernández va guanyar el premi Josep Pla 2009, una novel·la que es va convertir en el llibre més venut d'aquell any en català. A *'La terapeuta'* prova de repetir l'èxit preguntant-se per l'ansietat en el context present

“Tenir equilibri psicològic en la societat actual és un repte”

JORDI NOPCA

L'Hèctor Amat és un actor teatral d'uns 40 anys que, sortint d'una representació de *Tendra és la nit*, veu com assassinen una dona al pàrquing on va a buscar el cotxe per tornar cap a casa. Tot i que no resulta ferit físicament, l'actor comença a patir ansietat i és vigilat de prop per la terapeuta Eugènia Llorc. A partir d'aquesta premissa argumental, Gaspar Hernández –que actualment presenta i dirigeix *L'ofici de viure*, a Catalunya Ràdio– construeix una història en què els sentiments es barregen amb la intriga, en què les reflexions sobre la faràndula conviuen amb la crisi en el sector periodístic.

A *La terapeuta*, l'Hèctor segueix els consells de l'Eugènia amb abnegació fins que es decideix a espiar-la des de l'hotel Casa Fuster, que queda just al davant de la seva consulta. Sembla un homenatge a *La finestra indiscreta*, de Hitchcock. Ho és! A les últimes generacions, Hitchcock ens ha marcat de manera inconscient, tant per la manera de narrar com per l'habilitat a l'hora de mantenir el suspens.

També hi ha una mica de *Vertigen*. Tens raó, tot i que no hi havia pensat. El personatge de la terapeuta comença sent granític i perfecte, però a mesura que avança el llibre l'Hèctor es va fent més i més preguntes sobre ella.

Quin va ser el punt de partida de la novel·la?

M'interessava molt explorar la figura de l'actor insegur. Conec el món dels actors i també el de la psicologia. Això em va portar al segon motor creatiu del llibre: la relació de dependència entre l'actor i la psicòloga. Fa només quinze anys, la gent pensava que qui anava al psicòleg és perquè estava tocat del bolet. Aquesta idea ja ha desaparegut, per sort.

“A Espanya ja es consumeixen més tranquil·litzants que aspirines”, es pot llegir en un passatge del llibre. El sistema ens empeny a ser perfectes, però quan no podem més se'ns droga per aguantar el ritme. Estic a favor dels tranquil·litzants quan es tracta de parar el cop durant una crisi, però no de prendre'n sistemàticament.

A part de l'Hèctor, que està molt ben reconegut com a actor, la seva exparella, la Rut, passa per un moment laboral complicat. El diari on treballa amenaça de fer un ERO. Tenir equilibri psicològic en la societat actual és un repte. En la novel·la em volia fixar en moments crítics –com la reacció a un assassinat–, però també en situacions de tensió acumulada: un exemple d'això és la por a perdre la feina. Hi ha un ventall amplísim de possibilitats en què l'ansietat es pot manifestar. El

problema és quan és tan forta que ens arriba a bloquejar.

La Rut li diu a l'Hèctor: “M'estic adonant que avui dia tothom té ansietat, en menor o major grau. Doncs, sobretot. Tu ets una excepció”. Estadísticament, hi ha més dones que pateixen d'ansietat, però també hi ha homes. A la ficció no trobem gaires personatges masculins que parlin d'emocions. La novel·la és el millor gènere per ficar-nos en la ment d'algú: a mi m'interessa escriure d'homes vulnerables.

L'Hèctor participa en el muntatge de *Tendra és la nit*, que adapta una novel·la de Francis Scott Fitzgerald.

És un escriptor que m'agrada molt. Els personatges de Scott Fitzgerald van directament cap a l'abisme, però amb alegria. En el cas de *Tendra és la nit*, el protagonista és un jove psicoanalista que es casa amb una de les seves pacients, la Nicole. Tots dos són personatges interessantíssims, i ens recorden com en el passat l'ansietat es tapava sovint amb el consum d'alcohol.

Com t'ha afectat creativament l'èxit d'*El silenci*? En vas vendre 75.000 exemplars en català i 10.000 en castellà. Han passat cinc anys entre el teu anterior llibre i aquest.

Si no estava segur de la novel·la no volia que fos publicada, per això he trigat tant de temps a acabar-la. Sóc lent escrivint. He de dir que, quan vaig començar a aprofundir en l'Hèctor, jo també vaig començar a patir alguns dels seus símptomes. He viscut intensament el procés de creació de *La terapeuta*, sense arribar als extrems dels personatges. El llibre que ara surt al carrer és molt més curt que la primera versió. He llençat molt de material... unes 500 pàgines.

L'Hèctor no és el primer actor que pateix una crisi d'ansietat.

A la novel·la esmento aquella vegada que Daniel Day-Lewis, a mig *Hamlet*, va marxar corrents de l'escenari. Des de llavors ja no ha fet més teatre. Més recentment, Hugh Grant i Scarlett Johansson també han patit crisis d'aquesta mena. Hi ha una diferència important entre el que un actor mostra i el que sent. En el cas de la novel·la, intento explorar el misteri interior del personatge en un context en què la crisi també ha fet estralls en el món teatral.

La societat que descrius sobredimensiona el jo.

Mai com ara s'hi havia donat tanta importància. Un dels efectes de les xarxes socials és l'exaltació de l'ego: tots som una mica com l'Hèctor Amat, i això provoca problemes, perquè el nostre “jo ideal” i “perfecte” del Facebook no ens correspon amb el que som. —

“El sistema ens empeny a ser perfectes, però quan no podem més se'ns droga per aguantar el ritme”

“Hi ha una diferència important entre el que un actor mostra i el que sent”

“A la ficció no trobem gaires personatges masculins que parlin d'emocions”

Nascut el 1971 a Sant Esteve d'en Bas, Hernández compagina el periodisme radiofònic amb l'escriptura de ficció. CRISTINA CALDERER